

Energimyndigheten

Vi leder samhällets omställning
till ett hållbart energisystem

Energimyndighetens roller

- **Styrande** – verkställer regerings- och riksdagsbeslut kring styrmedel
- **Stödjande** – sprider information inom energi och klimatområdet och beviljar ekonomiskt stöd till forskning och innovation
- **Expert** – förser allmänheten, regeringen och forskningssfären med underlag (statistik, analyser, prognoser)

Om Energimyndigheten

- Under Infrastrukturdepartementet
- Bildades 1998
- Placerad i Eskilstuna
- Enheten för resurseffektiva produkter samt Testlab finns i Stockholm
- ISO 14001 (miljöledning) och ISO 50001 (energiledning)

Medarbetare på myndigheten

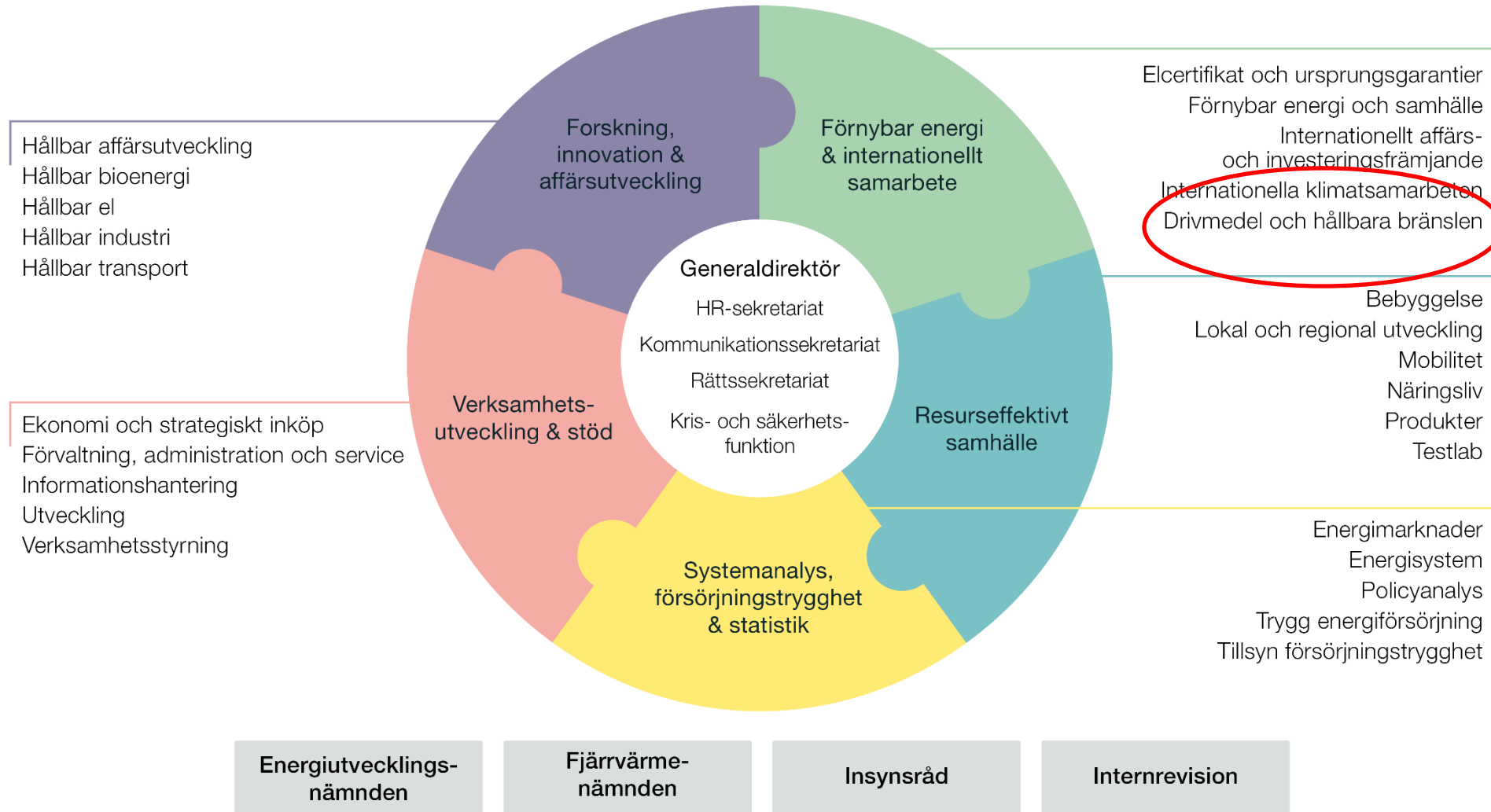
- Cirka 400 anställda
- 62 procent kvinnor
- 89 procent akademiker

Medarbetare på enheten - Drivmedel och hållbara bränslen

- 11 anställda
- 45 procent kvinnor
- 100 procent akademiker
 - Civilingenjörer
 - Miljövetare
 - Jurister
 - Miljö ekonomer
 - Geologer

Energimyndighetens organisation

Intro – Anledningen till vår enhets uppdrag

- RED 1 – Renewable Energy Directive 2009
 - Lagen om hållbarhetskriterier (hållbarhetslagen) 2010
- Minskade växthusgasutsläpp genom Parisavtalet december 2015
 - RED 2, RED 3
 - Reduktionsplikten
 - Drivmedelslagen
 - Kontroll över biomassa som används för energiändamål och motordrift

Rapporteringsskyldighet

3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (hållbarhetslagen)

- 1 § Rapporteringsskyldig är den som
 1. enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel,
 2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,
 3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt,
 4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt, eller
 5. inte omfattas av 1-4 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

Hållbarhetskriterier agrobiomassa

Biodrivmedel och
flytande biobränslen

Minskade växthusgasutsläpp

- 50 % för anläggningar äldre än 5 oktober 2015
- 60 % för anläggningar äldre än 2021
- 65 % för anläggningar från 2021 och framåt

Ej från mark med höga naturskyddsvärden:

- Naturskog och skog med hög biologisk mångfald,
- Gräsmark, eller
- Naturskyddad mark

Ej från mark med höga kolförråd:

- Våtmark,
- Torvmark, eller
- Beskogad område

Hållbarhetskriterier för skogsbiomassa

Lagstiftning

- Lagenlig avverkning
- Återplantering
- Naturskydd respekteras
- Bibehållen jordbeskaffenhet
- Upprätthåll/förbättra produktionskapacitet

Part i Parisavtalet

- Ha en NDC (nationellt fastställt bidrag) till avtalet
- Lagstiftning för att stärka kollager och kolsänkor

Sverige=OK

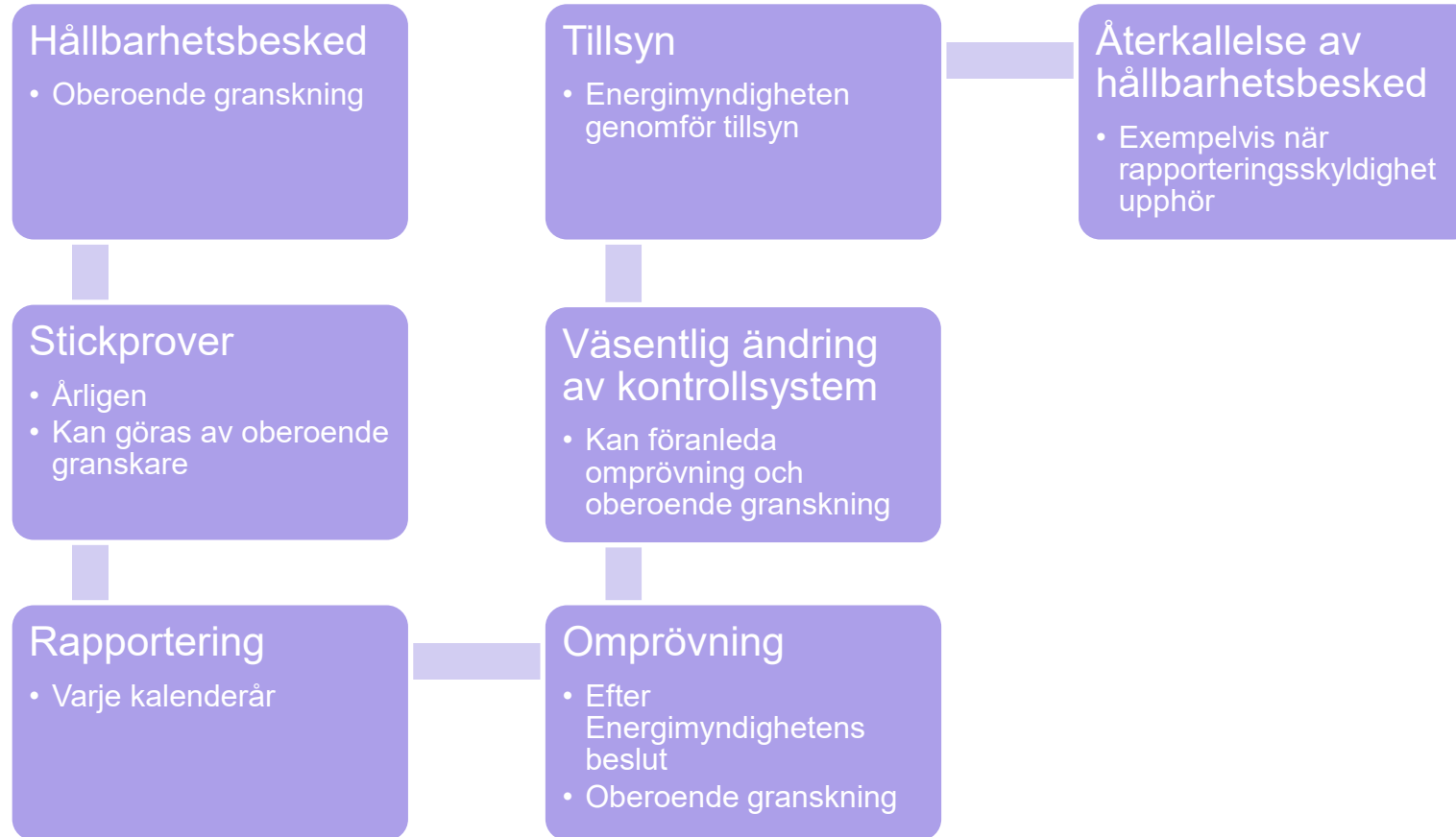
- All skogsbiomassa från Sverige uppfyller kriterierna

Restprodukter och avfall

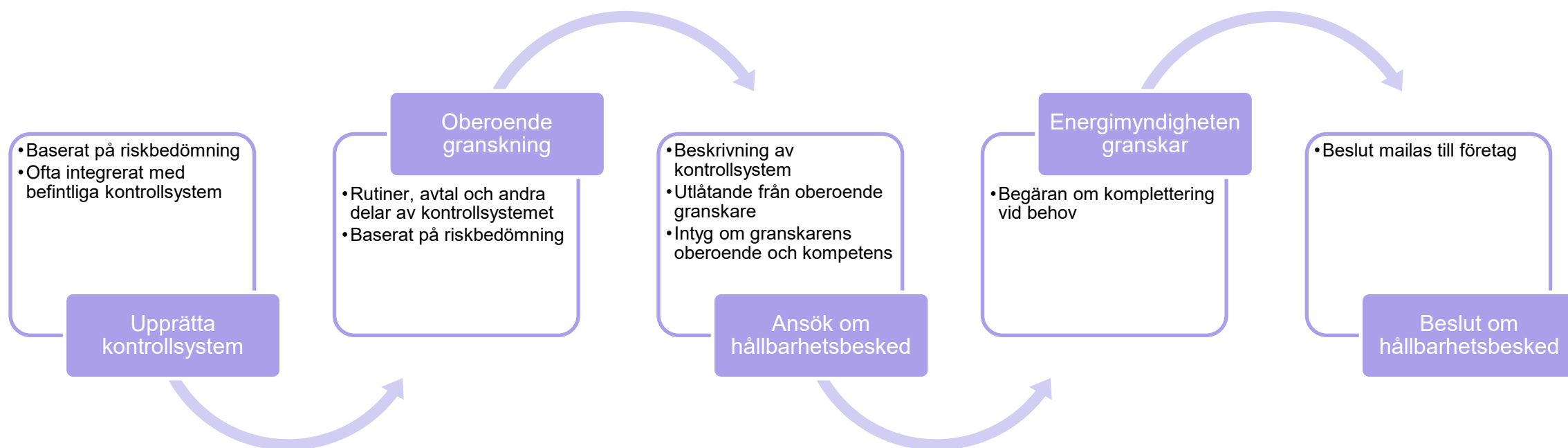

- Spårbarhet tillbaks till den plats där det uppstår
 - Markkriterier gäller bara om restprodukten uppkommit direkt i jordbruksverksamhet, eller skogsbruksverksamhet
 - Inga växthusgasutsläpp för odling av biomassa allokeras till avfall och restprodukter
- Särskilt villkor om ekonomiskt värde för restprodukter
 - Inte mer än 40 % av marknadsvärdet för huvudprodukten de senaste två åren.

Flödesschema över vår verksamhet

Ansökan/Anmälan om hållbarhetsbesked

När blir en oberoende granskare aktuell?

- Vid en anmälan/ansökan om hållbarhetsbesked
- Vid en väsentlig ändring i ett kontrollsystem som anses vara väsentlig enligt Energimyndigheten
 - Väsentliga ändringar ska granskas
 - Men inte alla ändringar ska granskas
- Vid en omprövning

En kompetent och oberoende granskare

Kompetens

- Varierar för varje produktionskedja och aktör!
 - Leverantörer
 - Bearbetning
 - Typ av bränsle (fast, gas, flytande).
 - Markkriterier på specifik plats eller nationell nivå?
 - Massbalans, *även på partinivå och spårbarhet.*
 - Hållbarhetslagen eller upprättat ett kontrollsystem

Brister kunskapsområdena?

- *Använd möjligheten att vara fler än en granskare per utlåtande!*

Oberoende

- Fri från intressekonflikter.
- Inga ekonomiska egenintressen i företaget, karriärsfördelar eller närstående på företaget som granskas.
- Oberoende i förhållande till aktör som har utfärdat kontrollsystemet.
- Inga personliga eller ekonomiska intressen.

Vad förväntar vi oss vid en ansökan/anmälan om hållbarhetsbesked?

- Specifik riskbedömning av *hållbarhetskriterierna* på de biobränslen som hanteras enligt kontrollsystemet.
- Fyll i H3-blankett ordentligt och specifikt, diskutera positivt och negativt.
- Förekomsten av generaliserade svar är ej godkända
- Korta svar utan förklaring om varför godtas ej

Ett grundlig beskrivning i ansökan hjälper er kund i längden!

Hellre för mycket än för lite beskrivet

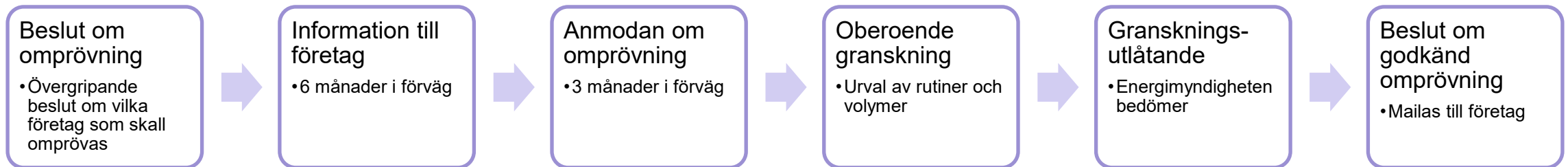
Att skriva ett utlåtande

- Oberoende/kompetens
- Är kontrollsystemet är granskningsbart?
- Granskarens riskbedömning och granskningsplan
- Bedömning av kontrollsystemets rutiner och metoder
 - Stickprov
 - Massbalans
- Krav på underlag som styrker hållbarhet

Ansökan om avgränsad tidsperiod?

- Riskbedömning → Resulterar i ert urval av rutiner/dokumentation som kontrolleras.
 - Kontrollera tillämpliga hållbarhetskriterier och massbalanssystemet.
- Utlåtande
 - Beskriv urvalet.
 - Bedöm tillförlitligheten hos underlaget som styrker hållbarheten.
 - Beskriv GHG-beräkningar/applicering om tillämpligt.
 - Bedöm om mängderna är att anse hållbara.
- Tidsperioden retroaktivt

Omprövning av hållbarhetsbesked

Vad förväntar vi oss vid en omprövning?

- Riskbedömning → Resulterar i ert urval av rutiner/dokumentation som kontrolleras.
- De hållbara mängderna under granskningsperioden.
 - Kontrollera stickproven som utförts.
- Uppfyller kontrollsystemet sitt syfte?
- Beskriv vad som har kontrollerats.
- Beskriv tillförlitligheten i underlaget som styrker hållbarheten.
- Är samtliga mängder som kontrollerats hållbara?
- Hur har ni kontrollerat GHG-beräkningarna.
- Ev. avvikelser och åtgärder?

Väsentlig ändring av kontrollsystem med omprövning

KONTROLLSYSTEMET

Vad ska kontrollsystemet innehålla?

- Skriftliga riktlinjer och rutiner
- Grundas i en riskbedömning
- Säkerställa markkriterierna och växthusgasminskningen
- Tydlig ansvars-/rollfördelning
- System för hantering av avvikelser.
- Övriga metoder och rutiner
 - Massbalans (lika mycket ut som in)
 - Spårbarhet (VIOL är ett bra system)
 - Stickprov och dess frekvens (minst var 12 månad)

Är något inte tillämpligt? Är det en enklare form av kontrollsystem?

En beskrivning om varför visar på förståelse för hållbarhetskriterierna.

Vad ska kontrollsystemet och aktörens genomförande av rutiner utmynna i?

- Kontroll på hållbarheten av respektive parti/råvara/bränsle
- Kontroll på hanterade mängder
- Kontroll på minskning av växthusgasutsläpp

Riskbedömning

- Ett kontrollsystem byggs utifrån en riskbedömning
- Ett utlåtande utgår ifrån en riskbedömning

- **Kartläggning**

- Identifiera relevanta produktionskedjor och vilka hållbarhetskriterier som berörs.
- Vilka system och rutiner finns redan idag?

- **Riskidentifiering**

- Beakta risker för respektive hållbarhetskriterium för respektive del av produktionskedjan.

- **Riskanalys och Riskvärdering**

- Analysera riskerna med hjälp av att väga sannolikheten och konsekvensen mot varandra. Resultatet blir en riskvärdering.

- **Riskbemötande**

- Bemöt riskerna med åtgärder som reducerar/undviker risken.

- **Uppföljning**

- Följ upp kvarstående risker regelbundet. Kanske tillkommer det något nytt, t.ex. vid en väsentlig ändring?

Markkriterier och utsläppsminskning

- Hur säkerställs markkriterierna?
 - Hållbarhetsbesked av leverantören?
 - Har den specifika platsen godkänts, finns rutiner för detta?
 - Omfattas bränslet inte av markkriterierna?
- Hur säkerställs utsläppsminskningen?
 - Driftsättningsdatum:
 - Användarens anläggning
 - Produktionsanläggning
 - Normalvärden, faktiskt metod eller en kombination?
 - Omfattas bränslet inte av utsläppsgasminskning?

Avvikelsehantering

- Ansvarig för systemet.
- Motivera och dokumentera klassningen.
- Klassificera om vid återkommande avvikelser.
- Stora avvikelser anmäls.

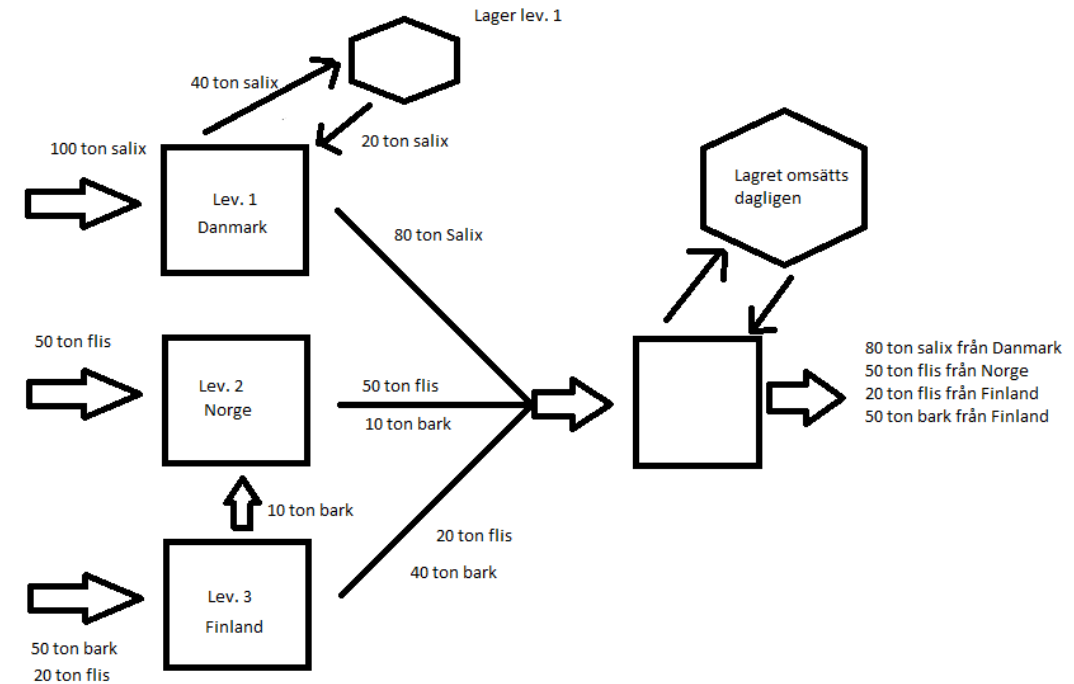
	Exempel	Åtgärd
Stor avvikelse	Avtal om uppfyllande av hållbarhetskriterier med underleverantör saknas, bränsle köps in av en leverantör som inte omfattas av kontrollsystemet <i>(hållbarhet kan inte bevisas inom kontrollsystemet, befintliga rutiner följs inte)</i>	Se över rutiner för avtal, inköp och egenkontroll Anmäl stor avvikelse till Energimyndigheten
Mindre avvikelse	Båtlast försenad, massbalansen uppfylls inte <i>(hållbarhet uppnås, men krav på massbalans inte uppfyllt inom kontrollsystemet för en viss mängd)</i>	Se över rutin för massbalans och inköp
Observation	Ett transportdokument saknas för en levererad mängd <i>(hållbarhet uppnådd, men nära att det inte kan visas)</i>	Uppmärksamma dokumenthanteringen

Vanliga områden som behöver kompletteras.

- Granskarens riskbedömning
 - Identifiera de risker ni ser i produktionskedjan och värdera hur de hanterats i kontrollsystemet.
- Massbalansen
 - Hanterar mängderna och spårbarheten, därför essentiellt att medge blandningar.
 - Olika typer av massbalans, men vid behåll minimikrav.
 - Skillnader mellan HBK och ETS.
- GHG-beräkningen
 - Används normalvärden, faktiskt eller kombination?
 - Hur säkerställs hela produktionskedjan?
- Brister som uppstår och transparens
 - Om brister uppstått under granskningen, skriv gärna det och beskriv hur det har hanterats.
 - *” Vid granskningens början var det missförstånd om vad som ingår i GHG-beräkningen skulle utföras, detta korrigerades innan granskningens förfarande var färdigt och kontrollsystemet skickades till Energimyndigheten.”*
 - Skapar tillit.

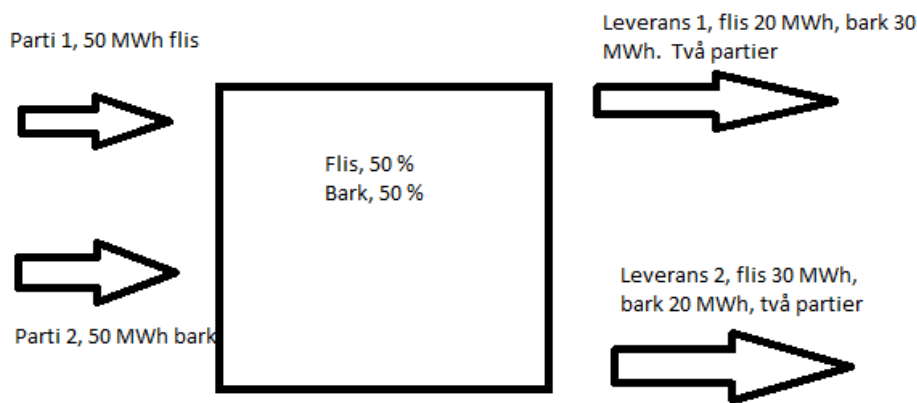
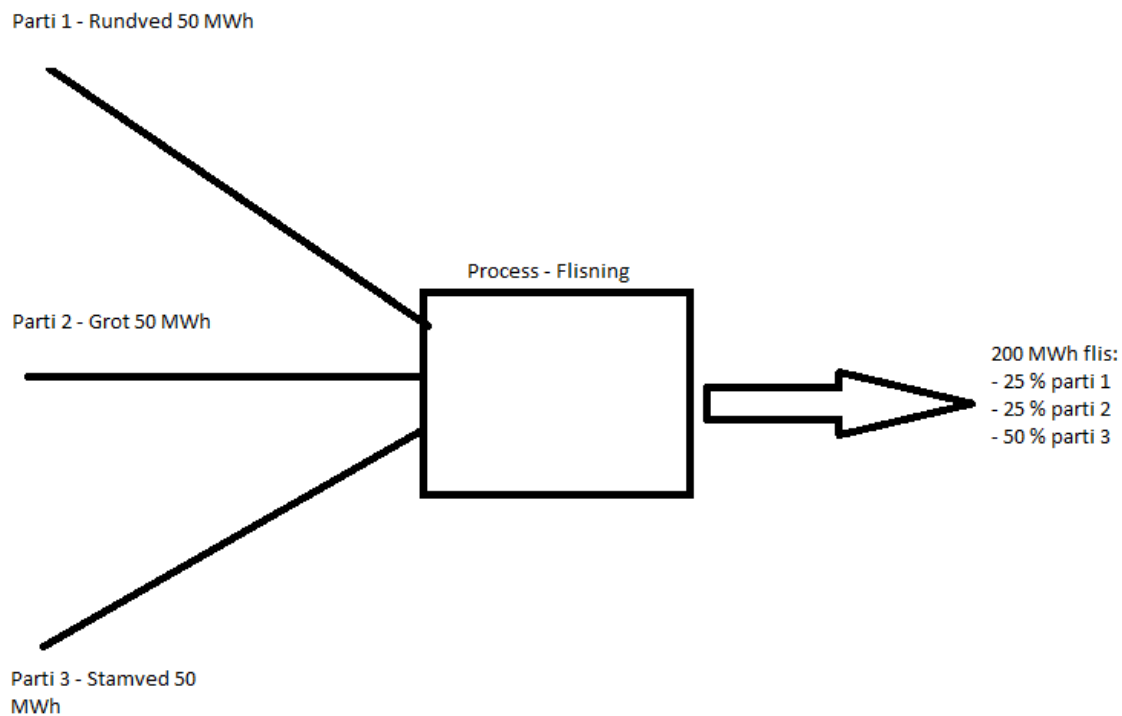
Massbalansen

- Spårbarhet
 - Kan användas som verktyg för att säkerställa spårbarheten.
 - Summan av leverantörernas massbalansers utgående mängder motsvarar mottagarens ingående mängder i massbalansen.
 - Säkerställer att inga mängder har tillkommit / försvunnit och partierna bör därmed vara intakta.

Massbalansen

- Blandningar
 - Essentiellt att blandningar medges, annars går spårbarheten förlorad.
 - Beskriv hur massbalansen kan separera partierna efter att de har blandats!

Massbalansen

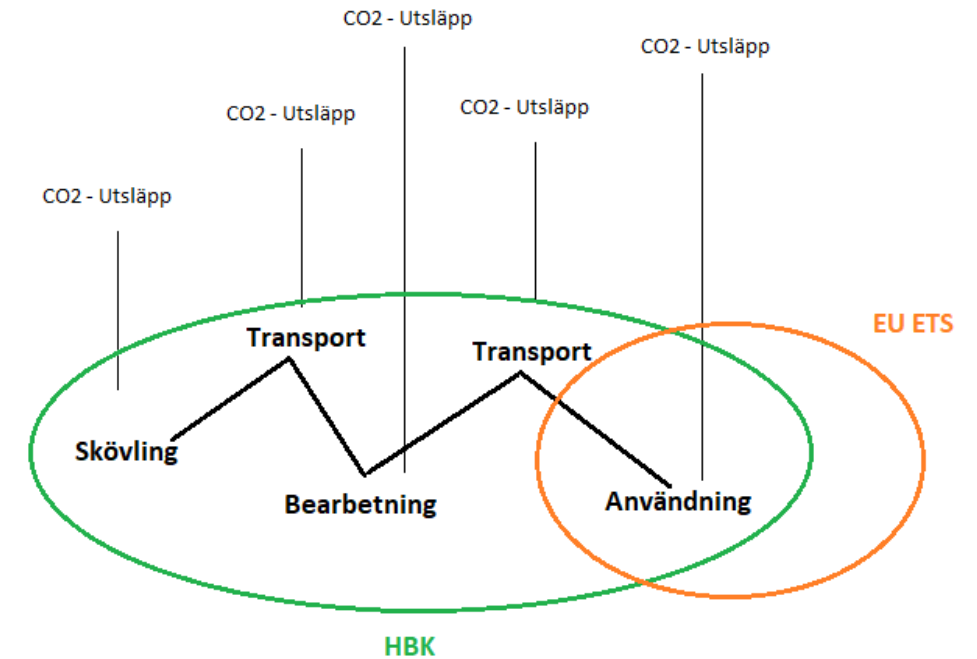
- Exempel
 - Jämföra mottagen och levererad mängd.
 - Energibalansmetod – *Summa av nyttiggjord värme tillsammans med relevanta energiförluster.*
 - Kontinuerlig mätning – t.ex. oljeflödesmätare.
 - Mätning av separata leveranser med beaktande av lagerförändring.

Vanligt att tillämpa andra lagstiftningar, såsom EU ETS.

- *Detta är OK men notera och komplettera skillnaderna!*

Massbalansen

- Skillnad HBK och EU ETS
 - Omfattning:
 - HBK, hela produktionskedjan.
 - EU ETS, användaren.
 - ”Nivålösa metoder”
 - *Vi har inga krav på osäkerhet (ännu), det innebär inte att ni kan chansa massbalansen med orimliga antaganden.*
 - Omhändertar inte bibehållandet av partiernas egenskaper och medger inte blandningar.

Växthusgasminskning

- Används normalvärden, faktiskt eller kombination?
 - Hur säkerställs hela produktionskedjan?
 - Normalvärden: OK.
 - Faktiskt metod: *Beskriv vilka punkter kontrollsystemet tar hand om, kanske ett hållbarhetsbesked i tidigare led beskriver GHG-beräkningarna innan ni får bränslet? Beskriv hela kedjan!*
 - Kombination: *Beskriv vilka delar av produktionskedjan som beräknas med delnormalvärden och vilka delar som beräknas ut med faktiskt metod.*
- Exempel på kombination:
 - Sågspån och bark från sågverk → Bearbetas till pellets *delnormalvärden enl. bilaga 7* → Transporteras till användaren enl. *faktiskt metod* → Hos användare delas lagret upp på 5 anläggningar och transporteras till respektive, detta beräknas antingen separat med faktiskt metod **eller** så säger ni att samtliga åker till längsta sträckan och räknar att allt bränsle har det "högsta växthusgasutsläppet".

Det är er bedömning som är vårt verktyg för att kunna besluta om aktören ska få ett hållbarhetsbesked eller ej.

Tack

Enheten för drivmedel och hållbara bränslen

hbk@energimyndigheten.se

016-544 20 00

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

Prenumerera på nyheter, nyhetsbrev,
utlysningar med mera på
www.energimyndigheten.se/prenumerera

